

- **Literárny festival Jašíkove Kysuce 2014**

Čadca (5. december 2014) – Kysucká knižnica v Čadci v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja bola hlavným organizátorom literárneho festivalu Jašíkove Kysuce 2014, ktorý prebiehal v dňoch 1. – 5. decembra 2014. Festival vyvrcholil slávnostným galavečerom, na ktorom boli udelené hlavné ceny, prémie a čestné uznania víťazom 46. ročníka celoslovenskej literárnej súťaže Jašíkove Kysuce. Cenu Rudolfa Jašíka získala poviedka *Occamova britva* autora **Tomáša Gerberyho**.

Spoluorganizátormi súťaže, ktorá sa radí medzi najstaršie a najprestížnejšie literárne súťaže na Slovensku sú významné stavovské organizácie Spolok slovenských spisovateľov, Literárny fond Slovenska i Kysucká kultúrna nadácia. Odborná porota literárnej súťaže pracovala v tomto roku v zložení - PhDr. Vladimíra Komorovská, Mgr. Július Balco a PhDr. Peter Mišák – predseda poroty. Porota hodnotila literárne texty 50 – tich mladých autorov vo veku od 10 do 35 rokov.

Prémie Literárneho fondu získali - **Pair Dürer (pseudonym)** za text *Veža z pečiva*, **Katarína Želinská** za text *Audrey* a **Peter Hoferica** za text *Na poslednej strane stráca hrdina vieru a umrie*.

Vo vekovej kategórii od 10 do 18 rokov uspela **Katarína Jančeková** so svojou poviedkou *18 (fluorescentný adolescent)*. Prémium Jozefa Hnitku udeľuje Kysucká kultúrna nadácia a víťazka ju prevzala z rúk literárnej vedkyne a spisovateľky Prof. PhDr. Márie Bátorovej DrSc.

Čestné uznania boli udelené **Branislavi Uhreckému, Ive Polczik, Dominikovi Oravcovi, Samuelovi Ondrijovi, Ľudmile Zimmermannovej, Eve Lacovej, Michaele Brtkovej, Dominike Moravčíkovej, Viliamovi Nádaskayovi** a Kysučanke **Patrícii Chnúrikovej** z Čadce.

Súťažné poviedky boli od vyhlásenia súťaže postupne zverejňované na stránke www.jasikovekysuce.sk a vybrané prozaické texty laureátov vydala Kysucká knižnica v Čadci formou zborníka. Slávnostný galavečer moderovala Zuzana Gacíková, oživilí ho hudobné vstupy členov Kysuckého komorného orchestra Mariána Lehotského a Ondreja Priehodu. Druhá časť večera bola venovaná regionálnemu spisovateľovi Ladislavovi Hrubému a slávnostnej prezentácií jeho novej knihy „*Biele deti na úteku*“. O nevšedné a prítomné uvedenie knihy do literárneho života sa zaslúžil Detský a mládežnícky divadelný

súbor EVA, ktorý dramatisáciou textu a presvedčivými výkonmi svojich hercov voviedol divákov priamo na detoxikačné oddelenie protialkolickej liečebne.

Vyhodnotenie súťaže sprevádzal počas celého týždňa bohatý program kultúrnych a literárnych podujatí pozostávajúci z autorských besied, prednášok, seminárov, tvorivých dielní a výstav. Literárny festival slávnostne otvorila 1. decembra PhDr. Janka Bírová, poverená vedením Kysuckej knižnice v Čadci a sprístupnila verejnosti výstavu fotografií a dokumentov venovanú 95. výročiu narodenia Rudolfa Jašíka. Kysuce ožili literárnym odkazom spisovateľa, ktorého dielo významne obohatilo slovenskú literatúru a prekladmi do cudzích jazykov i literatúru svetovú. Dokáže však i dnes osloviť a hlboko zapôsobiť na súčasného čitateľa. Pri tejto príležitosti sa „pri brehoch priezračnej rieky“ stretli významné osobnosti, ktoré sa venujú literárnej a knižnej tvorbe, výtvarnému umeniu, ilustráciám, prekladateľstvu, publicistike či odborným recenziám. Kysuce uvítali na svojom literárnom festivale Jozefa Banáša, Danicu Pauličkovú, Máriu Bátorovú, Vladimíru Komorovskú, Petra Mišáka, Petra Holku, Michala Badina, Miloša Jesenského, Zuzanu Jesenskú - Kubicovú, Ladislava Hrubého a Zuzanu Grochalovú. Všetci protagonisti svojimi prednáškami, tvorbou a autorskými stretnutiami zaujali žiakov základných škôl, stredoškolskú mládež i širokú kultúrnu a čitateľskú verejnosť. Podujatia prebiehali počas prvého decembrového týždňa Kysuckej knižnici v Čadci, v Krásne nad Kysucou, v Turzovke a v Mestskej knižnici v Kysuckom Novom meste.

Známy slovenský prozaik, dramatik a diplomat Jozef Banáš očaril publikum svojou charizmou, cestovateľskými zážitkami, pracovnými skúsenosťami v politike i diplomatických službách, ale aj rozprávaním o stretnutiach s významnými osobnosťami ako Dalajláma, či Dan Brown. Živá hodinka sa predĺžila na viac ako dvojnásobok a témy zamerané na jeho úspešnú literárnu tvorbu, ktorá odráža spoločenské, náboženské a politické problémy súčasného sveta sa prelínali so spomienkami na detstvo, rodinu a jeho blízky vzťah ku Kysuciam. Na margo svojej tvorby okrem iného poznamenal: „*Existujú ľudia, ktorí pravdu hľadajú a ľudia, ktorí pravdu vlastnia. Ja patím k tým prvým.*“

Priestory knižnice ožili v týchto dňoch i nádhernými kresbami a ilustráciami spisovateľky a výtvarníčky Danice Pauličkovej. Po slávnostnej vernisáži sa autorka stretla na besede so žiakmi Základnej školy Rázusova a priblížila im svoju bohatú výtvarnú, literárnu i vydavateľskú tvorbu. Výstava pod názvom „*Vo svete rozprávky*“ bude prístupná návštevníkom knižnice do 15. januára 2015.

Festival ponúkol i stretnutia s regionálnymi osobnosťami knižnej kultúry, literatúry a publicistiky. Na tému špekulatívnej literatúry, jej hlavných predstaviteľov i k širokému

diapazónu vlastnej tvorby sa na autorskom stretnutí vyjadril Miloš Jesenský. Možnosti štúdia a získania štipendií v zahraničí predstavila na odbornom seminári Zuzana Grochalová, lektorka Slovenskej akademickej informačnej agentúry n. o. Žilna. S tvorbou, ilustrovaním a viazaním knihy sa mohli oboznámiť deti na tvorivej dielni „*Kniha a ilustrácia*“ vedenej výtvarníčkou a ilustrátorkou Zuzanou Jesenskou – Kubicovou. Literárnu tvorivú dielňu a prednášku ako úspešne zvládnuť a rozvíjať prvé literárne pokusy viedol básnik a publicista Michal Badin. Odborných seminárov „*Mladá poviedka*“ a „*Živá slovenská literatúra*“ sa zhostili spisovatelia Peter Mišák a Vladimíra Komorovská. Študentov a čitateľskú verejnosť zaujali i autorské stretnutia a besedy s Petrom Holkom a Máriou Bátorovou, ktorá študentom priblížila svoju literárnu tvorbu, osobnosť spisovateľa Dominika Tatarku i svoju odbornú vedeckú prácu.

Literárny festival a 46. ročník celoslovenskej literárnej súťaže Jašíkove Kysuce úspešne naplnil svoj pestrý a bohatý program. Veríme, že zanechal priaznivý a príjemný dojem u všetkých zúčastnených a naplnil ich očakávania. Jašíkove Kysuce mali za svojej dlhoročnej existencie vždy výnimočnú atmosféru a boli literárnym sviatkom celých Kysúc. Môžeme konštatovať, že v tomto ročníku sa ju organizátorom podarilo opäť úspešne naplniť.

Všetky podujatia literárneho festivalu Jašíkove Kysuce 2014 sa mohli úspešne realizovať vďaka finančnej podpore Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a Žilinského samosprávneho kraja.

KK

Mgr. Helena Pagáčová
Kysucká knižnica v Čadci
Ul. 17. novembra 1258
022 01 Čadca

LATITUDE 49°26'12,154"N

LONGITUDE 18°47'5,862"E

